

ENERGIEMANAGEMENTPLAN

Jaar 2023

t.b.v.

CO₂-Prestatieladder ambitieniveau 5

Jaarrapportage 2023 met Actieplan 2024*

*Voldoet aan de EED specificaties van de EU

Van Leeuwen G.W.W. B.V.

Opgesteld, 23-10-2024, D. van Bommel KAM-functionaris en KAM ondersteuning

Goedgekeurd, 23-10-2024, door J. Van Leeuwen Directie

INHOUD

1	Inleiding	2
1.1	Algemeen	2
1.2	Kennismaking, bedrijfsprofiel	2
1.3	Definities & begrippen	3
1.4	Onderwerp en toepassingsgebied van ons EMP.....	3
1.5	Onderliggende protocollen & normen	4
2	Organizational Boundaries	5
2.1	Organisatiegrenzen	5
2.2	Bedrijfsomvang & emissies	6
3	Reductie doelstellingen	6
3.1	Toepasselijke periode.....	6
3.2	Reductiedoelstellingen algemeen	6
4	Invalshoeken	6
4.1	Invalshoek A (inzicht).....	6
4.2	Invalshoek B (reductie)	6
4.3	Invalshoek C (transparantie).....	6
4.4	Invalshoek D (participatie).....	6
5	Invalshoek Inzicht (1a-2a-3a-4a-5a).....	7
5.1	Referentiejaar	7
5.2	Emissiefactoren	7
5.3	Afbakening emissies.....	8
5.4	Resultaat 2023 (footprint)	8
5.5	Berekeningsmethode.....	9
5.6	Emissies	9
5.7	Onzekerheden en uitsluitingen.....	10
5.8	Conclusie invalshoek inzicht.....	10
6.	Invalshoek Reductie (1B/2B/3B/4B/5B)	10
6.1	Vaststelling reductiedoelstellingen.....	10
6.2	Referentie verbruiken scope 1, scope 2 en scope 3	11
6.3	Referentie reductie projecten met gunningvoordeel	11
6.4	Verantwoording reductie doelstellingen	11
6.5	Resultaten reductiedoelstellingen	12
7	Invalshoek Transparantie (1c-2c-3c-4c-5c)	12
7.1	Belanghebbenden	12
7.2	Communicatie.....	13
7.3	Risico`s.....	14
7.4	Planning.....	14
8	Invalshoek Participatie (1d-2d-3d-4d-5d).....	15
8.1	SKAO	15
8.2	Cumela.....	15
8.3	Budgetplan.....	16
9	De uitvoering van de CO ₂ reductiedoelstellingen	16
9.1	“plan”	16
9.2	“do”	16
9.3	“check”	16
9.4	“act”	16
10	Samenvatting van 2023	17

1 Inleiding

In dit hoofdstuk is een inleiding de organisatie, haar belanghebbenden en de toepasselijke normen opgenomen.

1.1 Algemeen

Aannemingsbedrijf Van Leeuwen GWW (hierna te noemen Van Leeuwen) heeft als organisatie jarenlange ervaring op het gebied van (her) inrichten van openbare ruimten en met name grondverzet en cultuurtechnische werkzaamheden. Van Leeuwen wil met haar diensten bijdragen aan een plezierige en uitdagende leef- en werkomgeving.

Voor Van Leeuwen is "Duurzaamheid en Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen" een actueel thema. Dit komt onder meer tot uiting in de initiatieven die Van Leeuwen onderneemt om gecertificeerd te blijven voor de CO₂-Prestatieladder.

Dit Energiemanagement plan (hierna: EMP) is opgesteld door D. van Bommel met ondersteuning door een externe adviseur. Tevens is dit het eerste EMP dat op deze manier ingericht en opgesteld is. Ons CO₂-beleid is erop gericht de emissies van onze bedrijfsactiviteiten inzichtelijk te maken, te registreren, monitoren en te beperken. Dit gebeurt door het opstellen van reductie doelstellingen, waarin wij stellen het energiegebruik te reduceren ten opzichte van het referentiejaar.

In dit EMP wordt de CO₂-emissie, de voortgang van de reductiedoelstellingen en de maatregelen geregistreerd. Dit EMP omvat de cijfers van het gehele kalenderjaar 2023, van 1 januari t/m 31 december 2023.

De KAM-functionaris rapporteert de resultaten van onze emissies aan de directie.

Conform ISO 50001 omvat dit EMP minimaal:

- Onze energie beoordeling
- Overzicht van het energieverbruik en de CO₂-emissies per scope
- Vergelijking van het energieverbruik ten opzichte van het referentiejaar
- Analyse van opvallende toe- en afnames van het verbruik en/of CO₂-emissie
- Voortgang van en de prognose voor het behalen van de reductiedoelstelling
- Eventuele aanbevelingen voor preventieve of corrigerende maatregelen
- Status van eerdere preventieve of corrigerende maatregelen
- Algemene ontwikkelingen

1.2 Kennismaking, bedrijfsprofiel

Aannemersbedrijf Van Leeuwen heeft als organisatie jarenlange ervaring op het gebied van (herinrichting) en onderhoud van de openbare ruimte en infrastructuur en wil met haar diensten bijdragen aan een plezierige en uitdagende leef- en werkomgeving.

Ons middelgrote familiebedrijf staat in de regio bekend vanwege onze grote kennis van grond-, weg-, waterbouw en asfaltwerk.

Wij voeren diverse werkzaamheden uit voor gemeentes, waterschappen, aannemers en particulieren.

Van Leeuwen GWW is een familiebedrijf dat al sinds de oprichting in 1939 actief is in Midden-Nederland.

Ons team van 35 vakbekwame medewerkers is dagelijks actief voor een verscheidenheid aan opdrachtgevers. Dit zijn onder meer gemeentes, aannemers en waterschappen, maar ook hoveniers en particulieren.

De opdrachten zijn onder te verdeling in de takken:

- Grondverzet
- Beschoeiingen
- Pompgemalen
- Riolering
- Asfalt
- Groenaanleg en -onderhoud

Door onze uitgebreide ervaring in deze vakgebieden kunnen we efficiënt te werk gaan en complexe projecten in geheel eigen beheer uitvoeren.

Als onze medewerkers zijn gecertificeerd en getraind in het werken met modern materieel, waardoor we gebruik kunnen maken van de nieuwste technieken. Daarnaast zijn we van start tot oplevering betrokken bij uw project en kunt u ook na afloop van het project op onze medewerking rekenen.

Sinds 1 Januari 2023 bestaat de directie van het bedrijf uit vader en zoon Jan Van Leeuwen. Die samen met de trouwe medewerkers, opdrachtgevers en leveranciers zorgen voor de voortzetting van het succes van Van Leeuwen G.W.W. bv.

Binnen ons aannemingsbedrijf is de focus op het leveren van het beste resultaat dat volledig aansluit op de wensen van de klant, zodat ieder project met tevredenheid gerealiseerd wordt. Als groeiende organisatie staan wij open voor al de klantvragen, maar ook voor adviezen en kritische kanttekeningen. Immers, zowel de opdrachtgever als ook wij als aannemer hebben hetzelfde doel voor ogen: een goed resultaat, waar we samen trots op kunnen zijn.

Door de inzet van vakkundig en ervaren personeel en het gebruik van moderne materialen groeit Aannemingsbedrijf Van Leeuwen mee met de eisen en verwachtingen van de opdrachtgever. Zodoende zijn wij steeds in staat om in te spelen op de eisen, die vanuit de markt aan ons worden gesteld. Door mee te bewegen met de wensen van onze opdrachtgevers

kunnen wij flexibel opereren en tevens bijdragen aan de verdere ontwikkeling van vakmanschap en ervaring. Van Leeuwen neemt initiatieven om met name het gas-, elektra- en brandstofverbruik bij uitvoering van haar diensten en projecten te beperken en de CO₂-emissies te reduceren ten gunste van onze leef- en werkomgeving.

Bedrijfsprofiel

Voor Van Leeuwen is "Duurzaamheid en Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen" een actueel thema. Dit komt onder meer tot uiting in de initiatieven, die Van Leeuwen onderneemt om zich te certificeren voor de CO₂-Prestatieladder.

Ons CO₂-beleid is erop gericht de CO₂-emissies van onze bedrijfsactiviteiten inzichtelijk te maken, te registreren, te monitoren en te reduceren. Dit gebeurt door het opstellen van reductiedoelstellingen, waarin we het energieverbruik willen reduceren ten opzichte van een gekozen referentiejaar. We maken onze CO₂-emissies inzichtelijk met behulp van een CO₂-footprint. Als eerste stap hiertoe hebben wij daarom voor de periode 2020 de scope 1,2 en 3 berekend, navolgend ook het referentiejaar genoemd. Middels deze rapportage over het gehele jaar 2023 wil Van Leeuwen ambitieniveau 5 evalueren.

De CO₂-footprint geeft een inventarisatie van de totale hoeveelheid uitgestoten broeikasgassen, alsmede inzicht in de herkomst van deze emissies over de verschillende processen van Van Leeuwen. Het nemen van onze maatschappelijke verantwoordelijkheid ten aanzien van de negatieve impact die onze bedrijfsactiviteiten uitoefenen op het milieu is voor Van Leeuwen van cruciaal belang. Hier wordt invulling aan gegeven door het voeren van een actief milieubeleid geënt op voortdurend verbeteren volgens het principe van de "PDCA-methodiek". Het reduceren van de CO₂-emissies is hierbij van wezenlijk belang voor de organisatie. Onze maatschappelijke verantwoordelijkheid op dit gebied willen wij uitdragen aan de hand van de richtlijnen die de CO₂-prestatieladder daarvoor aanreikt.

1.3 Definities & begrippen

In tabel 1-a worden de belangrijkste begrippen en definities in dit EMP weergegeven en nader omschreven.

Overzicht 1-a: Overzicht definities & begrippen	
Broeikasgassen	Gassen die de zonnestraling wel doorlaten naar het aardoppervlak, maar de terugkerende straling (warmte) tegenhouden, met opwarming van het aardoppervlak als gevolg.
CO ₂ -emissie	De totale massa van CO ₂ uitgestoten naar de atmosfeer over een specifieke periode.
CO ₂ -footprint	Een maat, uitgedrukt in ton CO ₂ , voor de emissie van CO ₂ als gevolg van het gebruik van fossiele brandstoffen in het verkeer, luchtvaart, transport, productie van elektriciteit en verwarming.
Scope 1, directe emissies	Directe emissies zijn emissies die worden uitgestoten door installaties die in eigendom zijn van of gecontroleerd worden door de organisatie, zoals emissies door eigen gasgebruik.
Scope 2, indirecte emissies	Indirecte emissies, zijn emissies die ontstaan door de opwekking van elektriciteit, warmte en koeling en stoom in installaties die niet tot de eigen onderneming behoren, doch die door de organisatie worden gebruikt, zoals bijvoorbeeld de emissies die vrijkomen bij het opwekken van elektriciteit in centrales.
Scope 3, overige indirecte emissies	Indirecte emissies, zijn emissies die ontstaan als gevolg van de activiteiten van de organisatie maar die voortkomen uit bronnen die geen eigendom van de organisatie zijn noch beheerd worden door de organisatie. Voorbeelden zijn emissies die voortkomen uit de productie van ingekochte materialen (<i>upstream</i>) en het gebruik van het door de organisatie aangeboden/verkochte werk, project, dienst of levering (<i>downstream</i>).
Eenheden t.b.v. berekeningen en doelstellingen in rapportage	Emissie CO ₂ in tonnen e.o. kilogram
Energiebeoordeling	Omvat het proces van identificatie en evaluatie van het energiegebruik binnen de organisatie. De energiebeoordeling is opgebouwd uit een analyse op hoofdlijnen van het energieverbruik en energiegebruik. De energiebeoordeling gaat primair om het actuele verbruik. Zie ook ISO 50001 §6.3 & §A.6.3.
Maatregellijst	De maatregellijst is een niet uitputtende lijst met CO ₂ -reductiemaatregelen, onderverdeeld naar veelvoorkomende activiteiten van organisaties die deelnemen aan de CO ₂ -Prestatieladder.

1.4 Onderwerp en toepassingsgebied van ons EMP

Het EMP van Van Leeuwen heeft het doel te omschrijven hoe wij voldoen aan de certificatievoorwaarden van het prestatieniveau 5 van de CO₂-prestatieladder, hoe wij dit aantonen en inzichtelijk maken. Het EMP van Van Leeuwen is geënt op het handboek CO₂-prestatieladder versie 3.1. De maatregelen van organisatorische en administratieve aard om tot reductie te komen. Van Leeuwen heeft een gecertificeerd managementsysteem met de in de tabel benoemde normen

Overzicht 1-b: het management- en borgingssystemen	
Onderwerp	Norm
Kwaliteit	ISO 9001
Veiligheid	VCA**
Planeet / Milieu	ISO 14001
Planeet / Milieu	CO ₂ -Prestatieladder
Planeet / Milieu	BRL 14020
Planeet / Milieu	BRL 7000
Profit / Maatschappij	SKAO

Om structurele monitoren en evaluatie van de CO₂ inventarisatie en de reductie maatregelen volgens het principe van de "PDCA-methodiek" te borgen zijn sturende maatregelen omschreven.

1.5 Onderliggende protocollen & normen

Dit rapport is opgesteld overeenkomstig:

- Handboek CO₂-Prestatieladder 3.1
- NEN-ISO 14064-1 Greenhouse gases – Part 1: Specification with guidance at the organization level for quantification and reporting of greenhouse gas emissions and removals”, d.d. maart 2018, paragraaf 9.3.1.
- Het datamanagement opgenomen in Appendix C van de GHG Corporate Value Chain (scope 3) Accounting and Reporting Standard (WBCSD/WRI, september 2011).
- NEN-EN ISO 50001: 2018

Handboek CO₂-Prestatieladder

De CO₂-Prestatieladder is gebaseerd op het Green House Gas (GHG)-protocol en is een instrument om bedrijven die deelnemen aan aanbestedingen te stimuleren tot CO₂-bewust handelen in de eigen bedrijfsvoering en bij de uitvoering van projecten. Het gaat daarbij met name om:

- Energiebesparing;
- Efficiënt gebruik maken van materialen;
- Gebruik van duurzame energie.

NEN-EN-ISO 14064-1

Een kruisverwijzing tussen de diverse onderliggende normen is te vinden in overzicht 1-c.

Overzicht 1-c: kruisverwijzing ISO 14064-1 en GHG-protocol				
§ in ISO 14064-1	HFD 9.3.1 GHG report content	Omschrijving	Hoofdstuk in dit EMP	Overig
4.1	A	Beschrijving van de rapporterende organisatie	1	
3.1	B	Verantwoordelijke persoon voor het rapport	1	D. van Bommel
3.1	C	Verslagperiode	3.1	01-01-2023/ 31-12-2023
4.1	D	Documentatie van de organisatorische grenzen	2.1	
4.1	E	Documentatie van de rapporterende grenzen, inclusief criteria vastgesteld door de organisatie om significante emissies te bepalen	2, 3 en 5	
7	F	Directe CO ₂ -emissies in ton CO ₂	5	
5.5	G	Beschrijving hoe biogene CO ₂ -emissies en -verwijderingen worden behandeld in het verslag. De relevante biogene CO ₂ -emissies en -verwijderingen afzonderlijk gekwantificeerd	5	
5.5	H	Indien gekwantificeerd, directe CO ₂ -verwijdering	5	
5.4	I	Uitleg over de uitsluiting van significante GHG-bronnen of -sinks van de kwantificering	5	
7	J	Gekwantificeerde indirecte GHG-emissies	1 en 5	
3.1	K	Referentiejaar	5.1	2020
3.1	L	Uitleg van wijziging of herberekening van het referentiejaar of andere historische data. Documentatie van de gevolgen voor de vergelijkbaarheid van zulke herberekeningen	5	
5.1	M	Verwijzing naar of beschrijving van kwantificeringsmethoden en redenen voor deze keuze	5	
5.2	N	Uitleg van wijzigingen ten opzichte van eerder gebruikte kwantificeringsmethode	5	
5.1	O	Verwijzing naar of documentatie van gebruikte emissie- of -verwijderingsfactoren	5	
9.3	P	Beschrijving van invloed van onzekerheden op de nauwkeurigheid van emissie- en verwijderingsdata	5	
9.3	Q	Beschrijving onzekerheidsanalyse en resultaten	5	
3.1	R	Verklaring dat het rapport is opgesteld in overeenkomst met ISO-14064-1	1.5	
3.1	S	Statement met betrekking tot de verificatie van de emissie-inventaris, inclusief vermelding van de mate van zekerheid	5	
9.1	T	De equivalentie-factoren, conversiefactoren (GWP waarden) gebruikt in de berekening, inclusief de bron. Indien de GWP waarden niet overeenkomen met het meest actuele IPCC rapport, voeg dan de emissiefactoren of database referentie toe, inclusief bron	5	

Green House Gas-protocol

Het doel van de CO₂-Prestatieladder is om bedrijven te stimuleren de eigen CO₂-emissie (en die van hun leveranciers) te kennen en permanent te zoeken naar mogelijkheden om de impact op het klimaat te reduceren.

Het GHG-protocol heeft een dubbele doelstelling, het ontwikkelen van een internationale standaard voor de verantwoording én de verslaggeving van de uitstoot van BKG. BKG zijn gassen die de zonnestraling doorlaten naar het aardoppervlak, maar de terugkerende straling (warmte) tegenhouden (dit is vergelijkbaar met wat in een broeikas gebeurt vandaar de naam). Broeikasgassen werken dus als een soort deken voor de aarde. De belangrijkste broeikasgassen zijn koolstofdioxide (CO₂), methaan (CH₄) en lachgas (N₂O).

Onderstaande afbeelding onderscheidt de verschillende scopes op basis van de herkomst van het broeikasgas.

Afbeelding 1: Overzicht CO₂-scopes

NEN-EN-50001: 2018

Dit EMP is opgesteld conform de energienorm NEN-ISO 50001 en wordt door de directie onderschreven, zie overzicht 1-d.

Overzicht 1-d: opname ISO 50001 in EMP			
§ in 50001	Doel	PDCA Stappen	Link met Laddereis 3.1
§ 6.3 & § A.6.3	Energiebeoordeling	Plan	2.A.3 en 3.B.2
§ 6.2 & § A.6.1	Energie doelstellingen, -taakstellingen en actieplannen	Plan/Do	3.B.2
§ 6.6 & § 9.1 & § A.9.1	"Monitoring, meting, analyse en evaluatie van energieprestatie en het EMP" en "Plannen voor verzamelen van energiedata"	Check	3.B.2
§ 10.1	Afwijkingen & corrigerende maatregelen	Act	3.B.2

2 Organizational Boundaries

Dit hoofdstuk beschrijft de omvang van de CO₂-emissies van de gehele organisatie en de vaste verdeling van deze CO₂-emissies tussen kantoor en werklocaties. De CO₂-emissies van de gehele organisatie bepaalt tevens de bedrijfsgrootte, die dan vastligt voor de geldigheid van het certificaat.

2.1 Organisatiegrenzen

Volgens het handboek CO₂-prestatieladder dient de organisatorische grens voor het bepalen van de CO₂-footprint vastgesteld te worden. Uitgangspunt voor Van Leeuwen hierbij is dat de betreffende organisatieonderdelen direct betrokken zijn bij het veroorzaken van de CO₂-emissies en de activiteiten die daar mee gemoeid zijn behoren tot de core business. Wij hanteren hierbij de top-down methode vanuit het GHG-model.

Het GHG-Protocol beschrijft drie verschillende benaderingen om de grenzen van de organisatie (organizational boundary) te bepalen:

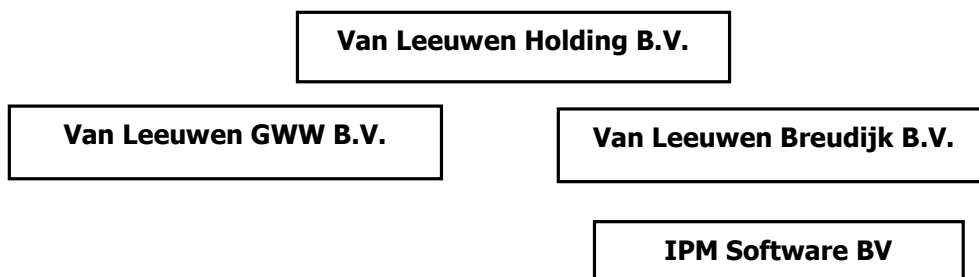
- 'Equity share': Tot de organisatie behoren die systemen waar de organisatie economisch aandeel in heeft.
- 'Operational control': Tot de organisatie behoren die systemen waar de organisatie operationele invloed op heeft.
- 'Financial control': Tot de organisatie behoren die systemen waar de organisatie financiële invloed op heeft.

Voor de bepaling van de organisatorische grenzen van Van Leeuwen wordt de 'operational control' benadering gevolgd.

Voor het bepalen van de grenzen van de organisatieonderdelen, heeft Van Leeuwen de volgende criteria gehanteerd:

- geen werkmaatschappij ('Holdings' alleen financieel, geen activiteiten dus geen CO₂)
- geen personeel (geen personeel werkzaam)
- geen doorslaggevend belang (geen doorslaggevend belang c.q. stem in het genoemde bedrijfsdeel)

Van Leeuwen heeft zich gecommitteerd aan de eisen die worden gesteld door de CO₂-Prestatieladder van SKAO. Dit EMP geldt voor de gehele organizational boundary. De volgende organisatieonderdelen behoren tot de organisatorische grens of wel de "Organizational boundary".

Afbeelding 2: organogram vVn Leeuwen BV

De Van Leeuwen Holding is opgericht voor de 'Financial Control' (aandeelhouder) om de aandelen te beheren. Van Leeuwen heeft geen andere bedrijven binnen de boundary waarin CO₂-emissies worden uitgestoten.

Overzicht 2-a: KvK-gegevens		
KvK-nummer	Naamstelling	Bijzonderheden
64958329	Van Leeuwen Holding B.V.	Financiële Holding (geen emissie).
65026535	Van Leeuwen GWW B.V.	Financiële Holding (geen emissie). Wel inkoop Gas.
76682978	Van Leeuwen Breudijk B.V.	Werkmaatschappij
90964918	IPM Software B.V.	Geen werkmaatschappij

2.2 Bedrijfsomvang & emissies

In het handboek van de CO₂-prestatieladder, staat een omschrijving van de bedrijfsomvang gerelateerd aan de omvang van de CO₂-emissies. Van Leeuwen kent geen andere bedrijven in de boundary waarin de activiteiten uitgevoerd worden. In het handboek van de CO₂-prestatieladder, staat een omschrijving van de bedrijfsomvang gerelateerd aan de omvang van de CO₂-emissies.

Overzicht 2-b: Organisatieomvang CO ₂ -emissies					
Jaar	Editie verslaglegging	Kantoren	Projecten	Totaal	Formaat organisatie
2023	Eindejaar	5,23	774,47	779,70	Klein
2022	Eindejaar	5,64	762,30	767,94	Klein
2021	Eindejaar	14,29	596,07	610,35	Klein
2020 referentiejaar	Eindejaar	1,74	633,99	635,73	Klein
Criteria voor formaatkeuze		- kleine organisatie produceert ≤ 500 ton vanwege kantoren alsmede ≤ 2.000 ton vanwege projecten			
Consequentie uit formaatkeuze		- eisen 5.A.2-2, 5.A.3, 4.C, 5.C, 4.D en 5.D van Handboek CO ₂ -Prestatieladder versie 3.1 niet van toepassing			

2.2.1 Scope:

"Het uitvoeren van civiele- en cultuurtechniek, rioolbeheer, oppervlaktewaterbeheer en bodemsanering. Het beheren en verhuren van onroerend goed en materieel".

3 Reductie doelstellingen

Dit hoofdstuk beschrijft de CO₂-emissies over een specifieke periode en de reductiedoelstellingen.

3.1 Toepasselijke periode

Overzicht 3-a: Toepasselijke periode	
Periode van toepassing	Januari t/m december 2023
Toepasselijke conversiefactoren	CO ₂ -emissiefactoren overzicht 2023, DEFRA 2023 carbonsaver

3.2 Reductiedoelstellingen algemeen

De reductiedoelstellingen van Van Leeuwen hebben betrekking op scope 1, 2 en de keten gerelateerd aan ambitieniveau 5.

Twee belangrijke uitgangspunten voor de reductiedoelstellingen zijn als volgt:

- Realistisch van aard
- Gericht op besparingen.

Reductiedoelstellingen

Scope 1: 3% minder CO₂ emissie per FTE in 2023 ten opzichte van 2020.
 Scope 2: 100% minder CO₂ emissie per FTE in 2023 ten opzichte van 2020.
 Keten : 2466,6 kg CO₂ besparen in 2023

Overzicht 3-b: Beschrijving van de Scopes	
Scope	Omvat
Scope 1	Alle directe emissies, emissies die direct door de eigen organisatie worden uitgestoten. Het gaat hier bijvoorbeeld om het gasverbruik van het pand en het brandstofverbruik voor het wagenpark en overig materieel.
Scope 2	Alle indirecte emissies, ofwel emissies die al zijn uitgestoten voor de productie van een grondstof die door de organisatie wordt verbruikt. Voorbeelden hiervan zijn het elektriciteitsverbruik op kantoor, het laden onderweg en thuisladen.
Scope 3	Alle overige indirecte emissies. Hieronder vallen bijvoorbeeld de emissies die vrijkomen bij werkprojecten, afvalverwerking, inkoop en transport.

4 Invalshoeken

In de volgende paragrafen is een beknopte weergave te lezen van de invalshoeken op basis van de CO₂-prestatieladder handboek 3.1 gerelateerd aan certificatie niveau 5.

4.1 Invalshoek A (inzicht)

Van Leeuwen wil gecertificeerd blijven op ambitieniveau 5. De emissies van scope 1, 2, 3 en in de keten zijn berekend en beschreven in de EMP.

4.2 Invalshoek B (reductie)

De reductiedoelstellingen zijn beschreven in hoofdstuk 6 "Reductie". Wij willen hierbij wel laten optekenen dat een toenemend werkaanbod kan resulteren in een toename van het "brandstof" gebruik c.q. de omvang van het wagenpark.

4.3 Invalshoek C (transparantie)

Interne maar ook externe communicatie is omschreven in hoofdstuk 7 "Transparantie".

4.4 Invalshoek D (participatie)

Van Leeuwen participeert in netwerken en neemt deel aan initiatieven van brancheverenigingen en opdrachtgevers om de hoogte te blijven van de recente reductiemogelijkheden, zie hoofdstuk 8 "Participatie".

5 Invalshoek Inzicht (1a-2a-3a-4a-5a)

In dit hoofdstuk wordt de opgedane inzichten onder de invalshoek inzicht uitgebreid behandeld.

5.1 Referentiejaar

Om te komen tot certificatieniveau 5 van de CO₂-prestatieladder heeft Van Leeuwen de CO₂-emissies van het kalenderjaar **2020** in kaart gebracht en berekend. Deze berekeningen worden vanaf 2020 elk afzonderlijk jaar uitgevoerd. De onderverdeling die de basis voor de berekening vormt is opgedeeld in:

- Een beschrijving van de scopes, welke energiestromen worden meegenomen
- De verbruiken per energiestroom
- De overzichtlijst van alle facturen per energiestroom
- De conversiefactoren

De eerste stap is het opstellen van de energiebeoordeling om inzichtelijk maken waar de grootse emissies optreden. Op basis van dit inzicht wordt beoordeeld bij welke energiestromen een reductie van de CO₂-emissie behaald kan worden.

De taken en verantwoordelijken voor de totstandkoming voor de emissie berekening is in onderstaande tabel 5-a vastgelegd.

Overzicht 5-a Taken en verantwoordelijkheden			
Verzamelen gegevens voor de emissie inventarisatie	Taak	Halfjaarlijks	KAM-functionaris
Interne controle emissie inventarisatie	Taak	Halfjaarlijks	KAM-functionaris & externe adviseur
Accorderen emissie inventarisatie	Bevoegdheid	Jaarlijks	Directie
Opstellen EMP	Taak	Jaarlijks	KAM-functionaris & externe adviseur
Evaluatie van het inzicht in het EMP	Taak, verantwoordelijk	Jaarlijks	KAM-functionaris

De volgende stap is voor het kwantificeren van de CO₂-emissies, er wordt gebruik gemaakt van Excel sheet waarin de verbruiken per energiestroom, middels de facturen geregistreerd worden. Voor de berekening worden de emissiefactoren van de Well to Wheel (WTW) gebruikt.

5.1.1 Emissie inventaris scope 1 en 2 referentiejaar 2020

Overzicht 5-b: Emissie inventarisatie Scope 1 en 2 referentiejaar					
Energiestroom	Emissiefactor	Verbruik	Eenheid	Emissies in ton	in %
Brandstoffen					
Diesel	3,262	188409	liter	614,59	96,68
Benzine	2,784	3534	liter	9,84	1,55
Aspen/Moto	2,784	135	liter	0,38	0,06
Smeerolie	3,035	800	kg	2,43	0,38
Overige olie	2,947	234	kg	0,69	0,11
Aardgas	2,085	2908	m ³	6,06	0,95
Totaal verbruik brandstoffen				633,99	
Scope 2					
Afgenomen Elektriciteit (Grijs)	0,523	3328	kWh	1,74	0,27
Opgewekte Elektriciteit (Groen)	0	25638	kWh		
Totaal verbruik elektra				1,74	
Totale emissies				635,73	100,00

5.1.2 Emissies inventarisatie scope 3 referentiejaar 2020

Geen data beschikbaar voor scope 3 in referentiejaar 2020.

5.1.3 Emissies inventarisatie projecten met gunningsvoordeel referentiejaar 2020

Geen projecten met gunningsvoordeel gehad

5.1.4 Emissies inventarisatie keten referentiejaar 2020

Geen data beschikbaar

5.2 Emissiefactoren

We hanteren de Well-to-Wheel benadering en maken gebruik van de conversiefactoren van

<https://www.co2emissiefactoren.nl/>

5.3 Afbakening emissies

We maken gebruik van het GHG-protocol voor de scope indeling.

Overzicht 5-c: Kader achtergrond emissies		
Scope 1	Scope 2	Scope 3
Scope 1-emissies ("directe emissies") zijn emissies die worden uitgestoten door installaties die in eigendom zijn van of gecontroleerd worden door de organisatie.	Scope 2-emissies ("indirecte emissies") zijn emissies die ontstaan door de opwekking van elektriciteit, warmte en koeling en stoom in installaties die niet tot de eigen onderneming behoren.	Scope 3-emissies ("overige indirecte emissies") zijn emissies die ontstaan als gevolg van de activiteiten van de organisatie maar die voortkomen uit bronnen die geen eigendom van de organisatie zijn noch beheerd worden door de organisatie.
Toepassingen scope 1	Toepassingen scope 2	Toepassingen scope 3
Aardgas (groen of grijs) Brandstoffen: Benzine & Diesels e.d. Propaangas LPG Aspen Smeerolie	Grijze elektriciteit Groene elektriciteit	Inkoop van goederen materialen/goederen/diensten Kapitaalgoederen Transport en distributie Zakelijke km (privé voertuigen, openbaar vervoer, vliegreizen) Zakelijke reizen met openbaar vervoer Afval tijdens productie End of life (afvalverwerking)

5.4 Resultaat 2023 (footprint)

Uit de CO₂ inventarisatie over 2023 zijn de resultaten berekend.

FOOTPRINT VERKLARING 2023			
Eigen emissie fossiele stoffen	1		777,76
Eigen indirecte emissie	2		1,94
Externe indirecte emissie	3		2199,87
Totaal in tonnen CO ₂			2979,57

5.4.1 Emissie inventaris scope 1 en 2 jaar 2023

Overzicht 5-d: Emissie inventarisatie jaar 2023						
Energieroom	Factor	Verbruik	Eenheid	Emissies in ton CO ₂	in %	
Brandstoffen						
Diesel B7	3,256	231577,3	liter	754,02	96,71	
Diesel HVO100	0,347	5153	liter	1,79	0,23	
Benzine Euro 95	2,821	5668,1	liter	15,99	2,05	
Aspen	2,821	240	liter	0,68	0,09	
Smeerolie	3,035	13,5	kg	0,04	0,01	
Overige olie	2,947	6,89	kg	0,02	0,00	
Aardgas	2,079	2515	m ³	5,23	0,67	
Totaal verbruik brandstoffen				777,76		
Elektra						
Verbruik Elektriciteit (Groen)	0	19963	kWh	0	0,00	
Opgewekte Elektriciteit	0	25738	kWh	0	0,00	
Laden onderweg (Grijs)	0,456	1717,80	kWh	0,78	0,10	
Thuisladen (Grijs)	0,456	2530,70	kWh	1,15	0,15	
Totaal verbruik elektra				1,94		
Totaal Emissies				779,70		

5.4.2 Emissie inventaris scope 3 jaar 2023

Overzicht 5-e: Scope 3 indeling per categorie 2023						
Nr.	Categorie	Emissiefactor kg CO ₂ per eenheid	Eenheid	Rekendata	Emissies ton CO ₂	
UPSTREAM						
1	Aankoop van goederen en diensten					
prim. data	Zand en Aarde	0,980	ton	14856,83	14,633	
prim. data	Puin (puin en menggranulaat)	7,751	ton	2789,01	21,619	
prim. data	Verhardingsmaterialen (Beton)	1,066	euro	969869,00	1034,119	
prim. data	Hout	0,360	euro	701322,00	252,136	
prim. data	Staal	1,424	euro	346540,00	493,570	
prim. data	PVC	0,581	euro	110918,04	64,500	
prim. data	Asfaltgranulaat	39,212	ton	843,90	33,091	
prim. data	Onderaanneming	0,119	euro	2107815,27	250,959	
prim. data	KAM diensten	0,148	euro	-	-	
	Totaal				2164,53	
2	Kapitaalgoederen					
prim. data	Investerings	0,05	euro	429332,33	21,467	
	Totaal				21,47	
3	Brandstof en energie gerelateerde activiteiten (niet opgenomen in scope 1 of scope 2)					
	Geen data beschikbaar					
4	Transport en distributie					
prim. data	Onderaanneming	0,119	euro	101466,00	12,081	
prim. data	Leveranciers	0,581	euro	-	-	
	Totaal				12,08	
5	Afval tijdens productie					
prim. data	Beton puin	0,98	ton	135,86	0,134	
prim. data	Puin Gesorteerd	0,98	ton	96,74	0,095	
prim. data	Hout	21,28	ton	13,1	0,279	
prim. data	Slootvuil	0,99	ton	786,70	0,775	

	Totaal				1,28
6	Personenvervoer onder werktijd (Business Travel)				
	Geen data beschikbaar				
7	Woon-werkverkeer				
	Geen data beschikbaar				
8	Geleaste Activa				
prim. data	Materieel, activa	0,05	euro	0	0
	Totaal				
DOWNSTREAM					
9	Transport en distributie afvoer afval				
prim. data	Inkoop transport	0,259	euro	0	0
	Totaal				
10	Ver- of bewerken van verkochte producten				
	Geen data beschikbaar				
11	Gebruik van verkochte producten				
prim. data	Hout	0	ton	-	-
	Totaal				
12	End of life				
prim. data	Betonpuin	0,990	ton	135,86	0,134
prim. data	C-hout	21,281	ton	13,1	0,279
prim. data	Zuiver puin	0,990	ton	96,74	0,096
	Totaal				0,51
13	Downstream geleaste activa				
	Geen data beschikbaar				
14	Franchisehouders				
	Geen data beschikbaar				
15	Investerings				
	Geen data beschikbaar				
Totale emissies					2199,87

5.4.3 Emissies projecten met gunningsvoordeel, jaar 2023

Tabel 5-f: Emissie inventarisatie per project met gunningsvoordeel De Doorslag					
Energiestroom	Emissiefactor	Hoeveelheden	Eenheid	in ton CO ₂	In % van geheel
Scope 1					
Diesel B7	3,256	1144,95	Liters	3,73	
Diesel HVO-100	0,347	4193,45	Liters	1,46	
Benzine	2,821	47,79	Liters	0,13	
Totaal scope 1				5,31	0,18%
Scope 2					
Verbruikt elektra (groen)	0,000	3082	kWh	0,00	
Totaal scope 2				0,00	
Totaal project met gunningsvoordeel				5,31	0,18%

5.4.4 Emissies Keten, jaar 2023

Overzicht 5-g: Emissies in de keten	
Keten proces	Emissies in kg CO ₂
Ontgraven, profileren natuurvriendelijke oever	339,15
Afvoeren vrijgekomen grond	363,45
Totaal in kg CO₂ in de keten	702,6

5.5 Berekeningsmethode

Voor het kwantificeren van de scope 1 & 2 emissies worden de verbruiken in een Excel sheet genoteerd. Deze verbruiken zijn gespecificeerd in de ontvangen facturen. Ter controle en verificatie worden er (jaar) overzichten van de leverancier opgevraagd.

Voor het kwantificeren van scope 3, de projecten met gunning en de ketenanalyse worden de inkoop / verkoopfacturen gekwantificeerd in een tabel per categorie en bij ontbreken van de detailinkoop gegevens wordt de 80% methode van de totale inkoop gebruikt.

Halfjaarlijks worden de emissies van scope 1, 2, de projecten met gunning en de keten berekend en gerapporteerd. Jaarlijks worden alle emissies gerapporteerd.

Ter verificatie van de emissies wordt door een onafhankelijke persoon de facturen van de Excel Sheet steekproefsgewijs controleert. Deze controle wordt in de interne controle geregistreerd.

5.6 Emissies

De emissies die Van Leeuwen uitstoot worden veroorzaakt door de werken/projecten, het gebruik van de faciliteiten en het transport.

5.6.1 Brandstoffen

De overgrote bijdrage aan de CO₂-footprint wordt geleverd door het gebruik van diesel. De verbruiksgegevens worden middels facturen in een overzichtslijst genoteerd.

5.6.2 Elektriciteit

Er wordt groene elektriciteit van Eneco ingekocht en opgewekt door de 98 zonnepanelen op het kantorengedouw en door 30 zonnepanelen op de loods. Middels de meterstanden wordt het verbruik genoteerd, ter controle worden de overzichten van de leverancier opgevraagd. De periode die inzichtelijk is loopt niet volgens een standaard kalender jaarm daarom gebruiken wij de meterstanden voor het jaarverbruik.

5.6.3 Aardgas

Aardgas wordt gebruikt voor het verwarmen van de kantoor ruimtes, de meterstanden worden genoteerd, ter controle worden de overzichten van de leverancier opgevraagd.

5.6.4 Overige emissiebronnen

Overige emissiebronnen zijn toe te wijzen aan bijvoorbeeld inkoop van goederen, diensten en er worden ook marginale hoeveelheden van koudemiddelen (airco's en voertuigen) gebruikt.

5.7 Onzekerheden en uitsluitingen

De verbruiken van scope 1 en 2 zijn primaire waardes omdat deze gebaseerd zijn op inkoop facturen. De gebruikte emissiefactoren zijn van afkomstig van de emissiefactorenlijst 2023 van SKAO zodat we kunnen concluderen dat de verkregen emissies absoluut zijn.

De verbruiken in scope 3 zijn opgesplitst in zowel primair als secundair, omdat de gebruikte in/verkoop facturen niet altijd uitgesplitst zijn naar hoeveelheden, brandstofgebruiken e.d. In afzonderlijke werkbestanden zijn uitsplitsing gemaakt van de inkoop in hoeveelheden.

Indien er geen uitsplitsing mogelijk is er uitgegaan van het totale aankoopbedrag (Euro's). De emissie factoren voor aankoopbedragen en hoeveelheden zijn uit twee verschillende bronnen gehaald aangezien geen van de bronnen alomvattend is.

Bij de berekening van de CO₂-emissies hebben we de volgende onderdelen uitgesloten:

- koudemiddelen

5.8 Conclusie invalshoek inzicht

Het inzicht in de energiebeoordeling is volledig

Het inzicht in scope 1 en 2 is volledig

Het inzicht in scope 3 is voldoende

Het inzicht in onze projecten met gunningsvoordeel is voldoende

Het inzicht in de keten is voldoende

6. Invalshoek Reductie (1B/2B/3B/4B/5B)

In dit hoofdstuk worden de reductiedoelstellingen en de reductievoortgang per scope behandeld.

6.1 Vaststelling reductiedoelstellingen

Het beleid van Van Leeuwen omvat m.b.t. CO₂-reductie o.a.:

- Het opstellen van reductiedoelstellingen en kengetallen volgens de CO₂-presatieladder
- De jaarlijkse beoordeling van de behaalde reducties a.d.h.v. de doelstellingen
- Het opstellen van toekomstige reductie initiatieven en analyseren van de mogelijke uitvoering met name het gebruik van groene energie en alternatieve brandstoffen
- Het beschikbaar stellen van de benodigde middelen om onze reductiedoelstellingen te verwezenlijken
- Het motiveren en verhogen van het bewustzijn van onze personeelsleden om bij de uitvoering van onze activiteiten onze reductiedoelstellingen te behalen
- Het monitoren en registeren van onze energieverbruiken van de diverse energiestromen middels het voeren van een correcte administratie
- De publicatie van ons (half) jaarlijks energiemangementplan, ons reductiebeleid, initiatieven, participatie en overige documenten m.b.t. onze reductiedoelstellingen
- Participatie aan reductiedoelstellingen binnen onze belangenorganisatie en het mede uitvoeren van deze doelstellingen
- Kennis en informatiedeling met onze toeleveranciers en ketenpartners
- Selectie van toeleveranciers op MVO-basis om onze diensten te verduurzamen
- Helder en duidelijke communicatiestructuren zowel intern als extern zodat onze reductiedoelstellingen bekend en nageleefd kunnen worden

De reductie doelstellingen:

Scope 1: 3% minder CO₂ emissie per FTE in 2023 ten opzichte van 2020.

Scope 2: 100% minder CO₂ emissie per FTE in 2023 ten opzichte van 2020.

Keten : 2466,6 kg CO₂ besparen in 2023

6.2 Referentie verbruiken scope 1, scope 2 en scope 3

Het verbruik van brandstoffen levert de grootste bijdrage aan de CO₂-emissies.

Door het uitvoeren van de reductiemaatregelen zoals beschreven in het "Kansen & Reductieschema" kunnen we de CO₂-emissies terugdringen.

6.3 Referentie reductie projecten met gunningvoordeel

Reductiemaatregelen bij projecten met gunningvoordeel staan weergegeven in het "kansen & reductieschema".

6.4 Verantwoording reductie doelstellingen

De taken en verantwoordelijken voor de totstandkoming voor de emissie berekening is in onderstaande tabel 6-a vastgelegd.

Overzicht 6-a: Taken verantwoordelijkheden en bevoegdheid reductiedoelstellingen			
Uitvoeren onderzoek naar energiereductie	Taak, verantwoordelijk	Halfjaarlijks	KAM-functionaris, projectbeheerders
Bepalen CO ₂ -reductiemaatregelen	Taak	Halfjaarlijks	KAM-functionaris, Directie
Accorderen van doelstellingen	Bevoegdheid	Jaarlijks	Directie
Realiseren CO ₂ -reductie doelstellingen	Verantwoordelijk	Continue	KAM-functionaris, medewerkers, directie
Monitoring & evaluatie voortgang CO ₂ -reductie	Taak, verantwoordelijk	Jaarlijks	KAM-functionaris, projectbeheerders

De reductievoortgang van deze doelstellingen t.o.v. het referentiejaar wordt in onderstaande tabellen weergegeven

Overzicht 6-b: Reductie voortgang CO₂-emissie kantoren en werken			
Reductie voortgang CO₂-emissie uitgedrukt in tonnen			
Emissie locatie	Referentiejaar 2020	2023	% t.o.v. referentiejaar
Kantoren	7,80	5,23	Reductie van 33,00%
Werken / Productie	627,92	774,47	Toename 23,34%
Totaal	635,73	779,70	Toename 22,65%
Reductie voortgang CO₂-emissie uitgedrukt in ton per FTE			
Emissie locatie	Referentiejaar 2020	2023	% t.o.v. referentiejaar
Kantoren	0,25	0,18	Reductie 27,13%
Werken / Productie	20,26	27,17	Toename 34,15%
Totaal	20,51	15,54	Toename 33,40%

Overzicht 6-c: Reductie voortgang CO₂-emissie Scope 1, 2, 3			
Reductie voortgang CO₂-emissie per scope uitgedrukt in tonnen			
	Referentiejaar 2020	2023	% t.o.v. referentiejaar
Scope 1	633,99	777,76	Toename 22,68%
Scope 2	1,74	1,94	Toename 11,49%
Scope 3	-	2199,87	
Reductie voortgang CO₂-emissie uitgedrukt in ton per FTE			
	Referentiejaar 2020	2023	% t.o.v. referentiejaar
Scope 1	20,45	27,29	Toename 33,43%
Scope 2	0,06	0,07	Toename 21,06%
Scope 3	-	77,18	

Ambitie

Van Leeuwen heeft onderzocht welke doelstellingen en maatregelen sectorgenoten ambiëren. Van Leeuwen schat zichzelf in als een ambitieuze middenmoter vergeleken met sectorgenoten. Op basis hiervan zal de reductiedoelstelling gelijkliggen aan die van sectorgenoten.

Sectorgenoot 1: Eijk Groep

Zij hebben als doel gesteld om 7% CO₂ per scope/jaar te reduceren, 70% tot 2025.

Om deze doelstelling te realiseren willen zij de volgende maatregelen nemen:

- Aankoop van bedrijfswagens met schonere Euro 5 respectievelijk Euro 6 motoren
- Aankoop van personenauto's met energielabel A, dan wel minimaal een groen label
- Gebruik minder schadelijke brandstof voor apparatuur
- Verminderen LPG verbruik door inzet heet water ter onkruidbestrijding.
- Verwarming kantoren middels airco's
- Zonnepanelen op 1 vestiging

Sectorgenoot 2: Koot Infra

Zij hebben als doel gesteld 45% reductie in de keten te realiseren in 2025, zero emissie te behouden in scope 2 en in scope 1 de CO₂ te reduceren met 45% tot 2025.

Om deze doelstelling te realiseren hebben zij de volgende maatregelen genomen:

- Inkopen energiezuinige gereedschappen en materieel
- Het nieuwe rijden
- Bewustwording uitstoot bij maximumsnelheid
- Verhogen verbruik Bio-CNG

De emissies van Van Leeuwen zijn vergelijkbaar met andere groenaanemers op het SKAO platform. Van Leeuwen volgt het landelijke belang van circa 3% reductie per jaar en behoort hierdoor in **de middenmoot van ketenpartners**.

Maatregelenlijst

Het verhogen van de score op de maatregelenlijst van SKAO is een doel op zich. We zijn zeer tevreden en zijn te vinden boven de middenmoot binnen onze werkgroep.

Overzicht 6-d: Score maatregelenlijst SKAO					
Maatregelen geïmplementeerd	Nog implementeren maatregelen	geïmplementeerde A Score	geïmplementeerde B Score	geïmplementeerde C Score	Geïmplementeerde Eigen maatregelen
2020/ 33	6	15	6	6	0
2021/ 34	0	18	9	6	1
2022/ 33	9	13	7	3	1
2023/ 33	3	14	10	5	1
2024/ 43	8	18	9	7	1

6.5 Resultaten reductiedoelstellingen

Scope 1

Het doel is niet bereikt. Het aantal projecten/werken is gestegen en is met minder FTE voltooid. Hierdoor is zowel het verbruik gestegen als ook het verbruik per FTE.

Scope 2

Het doel is niet bereikt. De elektrische bedrijfswagens hebben onderweg en via thuisladen grijze stroom verbruikt. Dit heeft tot een beperkte uitstoot geleid in Scope 2.

Keten

Het doel is bereikt. Door de aanleg van 150m natuurlijke oever is de besparing van 2466,6kg CO₂ bereikt.

7 Invalshoek Transparantie (1c-2c-3c-4c-5c)

Onderstaand hoofdstuk behandelt de interne en externe communicatie van onze reductiedoelstellingen.

Overzicht 7-a Taken, verantwoordelijkheden en frequenties			
Taken	Taak/ bevoegdheid	Frequentie	Verantwoordelijke
Aanleveren informatie nieuwsberichten	Taak	halfjaarlijks	KAM, directie
Actualiseren website	Taak, bevoegdheid	halfjaarlijks	KAM-functionaris
Actualiseren pagina SKAO-website	Taak, bevoegdheid	jaarlijks	KAM-functionaris
Bijhouden communicatie in-extern	Taak, bevoegdheid	halfjaarlijks	KAM-functionaris, directie
Goedkeuren van interne/externe communicatie	Bevoegdheid	halfjaarlijks	Directie

7.1 Belanghebbenden

Onze belanghebbenden zijn in onderstaande tabel verwoordt

Overzicht 7-b: belanghebbenden		
Interne belanghebbenden	Relatie / kennis	Mate van invloed
Directie aandeelhouders	Eigenaar / beleidmaker / opsteller visie & missie	Groot. Streeft naar CO ₂ -reductie / handhaver doelstellingen
Medewerkers / Inleen krachten / ZZP'ers	Uitvoeren van werken / uitvoering van reductiemaatregelen tijdens de werken. Ontvanger van kennis en vertaling van de kennis naar de praktijk	Groot. Voering van het beleid uit. Conformereren zich aan reductie doelstellingen
Externe belanghebbenden	Relatie/kennis	Mate van invloed
Gemeente Harmelen	Afgeven vergunning bouwplannen	Groot, bij goed keuring plaatsen zonnepanelen, sterke reductie CO ₂
Opdrachtgevers (niet overheid)	Uitvoeren van projecten/ weinig praktische kennis	Middelgroot. Streeft zelden aantoonbaar naar CO ₂ -reductie. Voert zelf geen beleid
Opdrachtgevers (projecten met gunningsvoordeel)	Uitvoeren van projecten/ weinig praktische kennis	Middelgroot. Streeft zelden aantoonbaar naar CO ₂ -reductie. Voert zelf geen beleid
Aanbestedende overheid	Projecten, kennisdrager theorie en praktische kennis	Groot. Streeft naar CO ₂ -reductie. Beleid/gunningscriteria
Financiële instellingen	Beheer transacties en kapitaal/ weinig praktische kennis	Middelgroot. Streeft aantoonbaar naar CO ₂ -reductie. Voert zelf beleid
Leveranciers, transporteurs	Distributieketen/ weinig praktische kennis	Klein. Streeft zelden aantoonbaar naar CO ₂ -reductie. Voert zelf geen beleid
Onderaanemers	Specialisatie of buffer krachten/ weinig praktische kennis	Middelgroot. Streeft zelden aantoonbaar naar CO ₂ -reductie. Voert zelf geen beleid
Overige, particulieren	Sponsoring, deelname, participatie/ weinig praktische kennis	Klein. Streeft zelden aantoonbaar naar CO ₂ -reductie. Voert zelf geen beleid. Willen zo weinig mogelijk overlast
Overheid SKAO	Wetgeving, kennisdrager theorie en praktische kennis Eigenaar en beheerder CO ₂ -Prestatieladder	Groot. Streeft naar CO ₂ -reductie. Beleid/gunningscriteria
Branche organisaties / concullega's	Informeren & kennis delen	Groot, Verantwoordelijk voor het gebruik, de doorontwikkeling van het certificeringschema en stimuleert bedrijven en overheden om CO ₂ -emissies te reduceren. (doel, klimaatneutraal bedrijfsleven)
		Middelgroot. Stimulatie van leden om CO ₂ -emissies te reduceren middels voorlichting, nieuwe technische

7.2 Communicatie

Communicatie met onze belanghebbende is uitgesplitst in interne/ externe communicatie.

Het doel van **interne** communicatie is het bewustzijn en de betrokkenheid van medewerkers te vergroten op het gebied van CO₂-reductie. Medewerkers aansporen een actieve bijdrage te leveren om CO₂ te reduceren middels het verhogen van het bewustzijn.

Het doel van **externe** communicatie is het uitdragen van de maatschappelijke verantwoordelijkheid en betrokkenheid van duurzaam ondernemen. Externe relaties aansporen om ook een actieve bedrage kunnen leveren aan CO₂-reductie

7.2.1 Interne communicatie

Interne communicatiemiddelen m.b.t. CO₂

De communicatie met de interne belanghebbenden:

- Toolboxen
- Whatsapp
- Via publicatiebord in de kantine

Beleidscommunicaties

- Opstellen beleidsverklaringen CO₂- en Duurzaamheid met reductiemaatregelen
- Opstellen budget voor uitvoering CO₂ prestatieladder

Publicatieborden

Publicatie van de footprint, CO₂-emissies, beleidsverklaring CO₂ en Duurzaamheid

Toolboxen

2-jaarlijks fysiek tijdens de werken en/of locatie Harmelen

CO₂ gegevens:

- Footprint, emissies van alle scopes inclusief de projecten met gunningsvoordeel en resultaten t.o.v. de vastgestelde reductiedoelstellingen
- Uitgevoerde maatregelen
- Nieuwe maatregelen

Whatsapp

- Nieuwsitems m.b.t. CO₂, aanschaf nieuw elektrisch materieel en bedrijfsvoertuigen
- Project maatregelen

- **Uitvoerdersoverleg**

Diverse onderwerpen, veiligheid, praktische invullen van de voorgestelde reductiemaatregelen projecten

7.2.2 Externe communicatie

Externe communicatiemiddelen m.b.t. CO₂

De communicatie met de externe belanghebbenden, zie tabel 7-b externe belanghebbenden, geschiedt als volgt:

- Via projectbesprekingen
- Via aankoop / huur materieel
- Inhuur onderaanneming / ZZP'ers
- Via publicatie van CO₂-doelstellingen eigen website en de SKAO-website
- Via aantonen voldoen aan geldende wet & regelgeving
- Via branche – en belangenorganisaties

Projectbesprekingen / bouwvergaderingen

Evaluatie afgesproken CO₂-reductiemaatregelen en duurzaamheid maatregelen.

Afwijkingen en/of wijzigingen in de genomen maatregelen

Circulaire economie, genomen acties

Aankooporders / huur materieel/ diensten

Besprekingen m.b.t. emissie loze inkoop / inhuur, duurzaamheidseisen

Onderaanneming

Afspraken m.b.t uitvoer projecten, CO₂-reductiemaatregelen & duurzaamheidseisen

Toolboxen m.b.t. CO₂ doelstellingen en resultaten

Publicaties

Eigen website:

Documenten: CO₂-beleid en Duurzaamheidsbeleid, diverse documenten m.b.t. CO₂ voortgang en reductie kansen en maatregelen, CO₂ certificaat, (half) jaar rapportages

SKAO-website:

Documenten: Meest materiele emissies, Ketenanalyse, initiatieven, projecten met gunningsvoordeel

Wet & Regelgeving

CO₂-prestatie certificaat publiceren eigen website

Offerte met uitvoering eisen (wetgeving, duurzaamheideisen e.d.)

Branche organisaties/ concullega's

Kennis halen en brengen, deelname & participatie aan bijeenkomsten

Initiatieven ontplooiën en publiceren.

7.3 Risico's

Bij het opstellen van ieder communicatiebeleid moeten wij hier rekening houden met de mogelijke risico's, waaronder:

- Medewerkers krijgen te veel informatie waardoor ze CO₂-moe kunnen worden, geen interesse meer
- Te weinig communicatie waardoor de uit te dragen boodschap niet eenduidig, helder en actueel is
- Beëindiging arbeidsovereenkomst van sleutelpersonen
- Te weinig medewerking vanuit de directie die zou moeten zorgen voor de benodigde input.

Deze risico's denken wij op de volgende manieren te ondervangen:

- Aandacht voor nieuws wat een meerwaarde heeft
- In de toolboxes aandacht besteden aan CO₂-gereduceerde items
- In diverse overlegstructuren CO₂ als vast agendapunt opnemen
- Controle op de realisatie van het communicatieplan vindt middels de interne controle en audit plaats

7.4 Planning

Per jaar wordt door KAM-functionaris voor de CO₂ prestatieladder in samenspraak met de directie een jaarplanning communicatie opgesteld. Deze planning is gebaseerd op reeds bekende vergaderpatronen die zowel intern als extern vastgelegd zijn. Aansluitend wordt er per communicatie moment aangegeven wat, hoe en door wie er gecommuniceerd wordt alsmede wie er verantwoordelijk is voor de input. Tijdens de jaarlijkse evaluatie van het energiemangement plan van Van Leeuwen worden ook de resultaten van de communicatie matrix besproken en waar nodig bijgesteld.

Tabel 7-c: Communicatiematrix intern / extern					
Doelgroep	Instrument	Inhoud	Doel	Frequentie	Actiehouder
Directie Medewerkers Eigen als inleen	Eigen website	Footprint (half) jaarlijks EMP Kansen & Reductieschema	Informereren & draagvlak creëren	2 x per jaar	KAM-functionaris
	Website SKAO	Scope 3 analyse Ketenanalyse Initiatieven Projecten met gunningsvoordeel	Informereren	2 X per jaar	KAM-functionaris
	Facebook Whatsapp	Vermelden CO ₂ gerelateerde nieuwsitems	Informereren & draagvlak creëren	Continue	KAM-functionaris
	Toolboxmeetings MT-overleg	Activiteiten/lopende zaken en initiatieven vermelden, voortgang doelstellingen, EMP, maatregelen voor reductie	Informereren & draagvlak creëren, vergelijken reductiedoelstellingen Maatregelen projecten, energiebeleid	2 x per jaar	KAM-functionaris
Opdrachtgevers/ Zakenpartners	Kennisdeling bijeenkomsten/proj ect bespreking	CO ₂ maatregelen	Informereren/kennis delen/draagvlak creëren	2 x per jaar	KAM-functionaris
	Eigen website	CO ₂ footprint/ EMP	Informereren/kennis delen/draagvlak creëren	2 x per jaar	KAM-functionaris
Onderaannemers Leveranciers Transporteur	Leveranciers/ beoordeling	Milieubelasting	Informatie & kennisdeling, draagvlak creëren	2 x per jaar	KAM-functionaris / directie
	Eigen website	Speciaal ingericht CO ₂ -onderdeel	Informatie & kennisdeling	2 x per jaar	KAM-functionaris / directie
	Eigen website	CO ₂ footprint/ EMP	Informatie & kennisdeling, draagvlak creëren	2 x per jaar	KAM-functionaris
Branche organisaties en participaties	Eigen website	Doelstelling en keteninitiatieven	Informatie & kennisdeling	1 x per jaar	KAM-functionaris / directie

Tabel 7-d: Communicatie-matrix projecten met gunning voordeel					
Doelgroep	Instrument	Inhoud	Doel	Frequentie	Actiehouder
Opdrachtgevers	IBIS Software	Project specifieke gegevens voor berekening CO ₂ en Reductie	Informatie & kennisdeling	Maandelijks	Uitvoerders met input administratie
	Beheren gegevens	Gegevens opslaan in projectmap	Informeren & draagvlak creëren, kennisdelen	Minimaal 2 x per jaar	Uitvoerders
	Verwerken gegevens	Verwerken gegevens in voortgangsrapportage en EMP	Informatie & kennisdeling	Continu	Uitvoerders
	Vaststellen rapporten	Vaststellen energiebeleid, reductiedoel en maatregelen e.d.	Informatie & kennisdeling, draagvlak creëren	2 keer per jaar	Directie
	Communiceren intern (doelgroep)	Activiteiten/lopende zaken en initiatieven vermelden, voortgang doelstellingen, EMP, certificeringstraject, maatregelen voor reductie, energiebeleid	Informatie & kennisdeling, draagvlak creëren	2 keer per jaar	KAM-functionaris
	Communiceren extern (Doelgroep)	Activiteiten/lopende zaken en initiatieven vermelden, voortgang doelstellingen, EMP, maatregelen voor reductie, energiebeleid	Informatie & kennisdeling, draagvlak creëren	2 keer per jaar	Uitvoerders
	Informeren medewerkers	Activiteiten/lopende zaken en initiatieven vermelden, voortgang doelstellingen, EMP, maatregelen voor reductie, energiebeleid voor het betreffende project	Informatie & kennisdeling, draagvlak creëren	2 keer per jaar	Uitvoerders / KAM-functionaris
	Uitvoeren volledig project	Monitoren en evaluatie gehele proces project.	Informatie& kennisdeling, draagvlak creëren	2 keer per jaar	Uitvoerders / directie

8 Invalshoek Participatie (1d-2d-3d-4d-5d)

In dit hoofdstuk wordt de opgedane inzichten onder de invalshoek participatie uitgebreid behandeld.

Onderdeel van het energiemangement plan is dat wij proactief bezig zijn met de marktontwikkelingen omtrent CO₂-reductie.

Momenteel zijn wij lid van onderstaande brancheverenigingen c.q. initiatieven:

- SKAO
- Cumela

Deze lidmaatschappen zijn van wezenlijk belang om de nieuwste ontwikkelingen qua CO₂-reductie te volgen. In de volgende paragrafen zullen wij de brancheverenigingen verder inhoudelijk toelichten.

8.1 SKAO

De Stichting Klimaatvriendelijk Aanbesteden & Ondernemen (SKAO) is verantwoordelijk voor alle zaken de ladder betreffende: het gebruik, de doorontwikkeling, het beheer van het certificeringschema, verbreding van deelnemende sectoren e.d.

Kwaliteit van de groei belangrijker dan de groei zelf. De CO₂-Prestatieladder heeft alleen toegevoegde waarde als het resulteert in blijvende CO₂-reductie, innovatie en samenwerking bij de gecertificeerde bedrijven. SKAO wil dit realiseren door een sterkere regierol op zich te nemen die erop gericht is om sectorspecifieke kennis over CO₂-reductie en maatregelen te ontsluiten.

Uitgangspunt is dat alle gebruikers van de ladder (zowel aanbesteders als opdrachtnemers) er belang bij hebben dat er sprake blijft van één effectieve CO₂-Prestatieladder.

De Stichting Klimaatvriendelijk Aanbesteden en Ondernemen heeft de volgende doelstellingen:

- Het beheer en de doorontwikkeling van de CO₂-Prestatieladder
- Het creëren van draagvlak bij marktpartijen en maatschappelijke organisaties voor de benadering en de werkwijze van de CO₂-Prestatieladder
- Het bevorderen en faciliteren van een effectieve dialoog tussen bedrijven en maatschappelijke organisaties over klimaatvriendelijk ondernemen gericht op concrete CO₂-reductie
- Bevordering van de ontwikkeling van sector brede CO₂-reductieprogramma's door participerende bedrijven en de actieve deelname daaraan
- Het bevorderen van breed gebruik van de CO₂-Prestatieladder in meerdere sectoren

8.2 Cumela

Met het lidmaatschap bij Cumela worden deelnemende bedrijven beter in staat gesteld hun CO₂-emissie te reduceren en hun certificaat op een eenvoudige manier verlengen. Dit wordt bereikt door kennis te vergaren en uit te wisselen met de andere deelnemers.

8.3 Budgetplan

Kosten gerelateerd aan het energiemangement plan en alle bijbehorende facetten worden separaat geboekt op de kostenplaats voor de certificeringen. Jaarlijks wordt voor deze kostenplaats door de directie het budget vastgesteld.

Tabel 8-a Budgetplan Besteedbaar budget CO₂-prestatieladder			
Certificatie			
Initiele audit certificatie ladderniveau 5		€	3150
Participatie			
Tarief SKAO - CO ₂ -Prestatieladder		€	250
Publicatie			
Aanpassen websitedeel CO ₂ -prestatieladder		€	250
Communicatie			
Media, magazines en brochures		€	150
Interne en externe communicatie documenten		€	300
CO₂-reductie			
Opleiding		€	1000
Uitvoeren energiemangement plan		€	2500
Totaalbudget		€	7600

9 De uitvoering van de CO₂ reductiedoelstellingen

Dit hoofdstuk behandelt de uitvoering van de reductiedoelstellingen middels de Plan, Do, Check, Act cyclus.

9.1 "plan"

Doelstellingen
 Maatregelen
 Planning vastleggen

Opstellen van de energie reductiedoelstellingen. Reductie van de kansen en planning van deze kansen is opgenomen in het kansen en reductieschema.

9.2 "do"

Uitvoeren plan
 Het uitvoeren van de maatregelen benoemd in het kansen & reductie schema.

9.3 "check"

Voortgang meten en monitoren
 Vaststellen of reductiedoelstellingen behaald zijn.

9.4 "act"

Bijsturen op basis voortgang, eventueel plan aanpassen

Afhankelijk van de resultaten en oorzaken van het niet behalen van reductie doelstellingen moeten:

1. reductiedoelstellingen aanpassen en/of
2. vastgestelde maatregelen die niet zijn uitgevoerd moeten uitgevoerd worden.

Overzicht 9-a: PDCA-cyclus volgens ISO 14064-1 en GHG-protocol			
PLAN	In de planningsfase worden taken en verantwoordelijkheden met betrekking tot de GHG-inventarisatie uitgevoerd i.s.s.m. externe CO ₂ -adviseur en/of KAM ondersteuning		
	Frequentie	Uitvoering	Registraties
Inzicht verwerven in de context van de organisatie, Boundary vaststellen	Dynamisch	Directie / KAM-functionaris	Context analyse/ Boundary/ (A-C analyse)
Opstellen CO ₂ -beleid	Eenmalig	Directie / KAM-functionaris	Beleidsverklaring
Inrichten van het team m.b.t. CO ₂ met taken & verantwoordelijkheden	Eenmalig	KAM-functionaris	Functieomschrijvingen
Uitvoeren en opmaken energiebeoordeling	Jaarlijks	KAM-functionaris	Energiebeoordeling
Significante verbruiken verzamelen	Jaarlijks	KAM-functionaris	Excel overzicht: Verbruiken
CO ₂ -emissies berekenen	(half) Jaarlijks	KAM-functionaris	
Kansen & reductieschema opstellen	Dynamisch / éénmalig	KAM-functionaris	Kansen & reductieschema
Reductiedoelstellingen opstellen	Éénmalig	Directie / KAM-functionaris	Doelstellingen in EMP
Maatregelen opstellen	Jaarlijks	Directie / KAM-functionaris	EMP
Budgetplan opstellen	Jaarlijks	Directie	EMP
Inkoopbeleid opstellen m.b.t. CO ₂	Jaarlijks	Directie	Procedure inkoop
Energie managementplan opstellen (EMP)	Jaarlijks	KAM-functionaris	EMP
Directiebeoordeling opmaken	Jaarlijks	Directie / KAM-functionaris	Directiebeoordeling
DO	In de do-fase, implementatie en uitvoeringsfase, wordt de inventarisatie uitgevoerd i.s.s.m de KAM ondersteuning		

Energiestromen in kaart brengen	Frequentie	Uitvoering i.s.s.m administratie	Registratiedocument i.s.s.m. leveranciers
Aardgas gebouwen	Maandelijks	KAM-functionaris	Facturen / Overzichtslijsten/ Excel overzicht
Elektriciteit gebouw	Maandelijks	KAM-functionaris	Facturen / Overzichtslijsten/ Excel overzicht
Brandstoffen	Maandelijks	KAM-functionaris	Facturen / Overzichtslijsten/ Excel overzicht
Overige verbruiken	Maandelijks	KAM-functionaris	Facturen / Overzichtslijsten/ Excel overzicht
Business Travel/ zakelijk kilometers/ vlieg reizen e.d.	Maandelijks	KAM-functionaris	Facturen / Overzichtslijsten/ Excel overzicht
Inkoop materialen en goederen	Maandelijks	KAM-functionaris	Facturen / Overzichtslijsten/ Excel overzicht
Afval gegevens	Maandelijks	KAM-functionaris	Facturen / Overzichtslijsten/ Excel overzicht
Overige zaken			
Investerings	Halfjaarlijks	Directie	Facturen / Overzichtslijsten/ Excel overzicht
Interne & externe communicatie	Halfjaarlijks	Directie / KAM-functionaris	Toolboxen / bouwvergaderingen
CO ₂ - emissies factoren bepalen	Jaarlijks	KAM-functionaris	Footprint en EMP
Berekeningen CO ₂ -emissies	(half) Jaarlijks	KAM-functionaris	Excel Sheet
Uitvoeren van de maatregelen	Dynamisch	Directie	EMP
Maatregelenlijst SKAO invullen	Jaarlijks	KAM-functionaris	Maatregelenlijst
Opstellen Footprint	Jaarlijks	KAM-functionaris	Footprint
Opstellen EMP-concept	Jaarlijks	KAM-functionaris	EMP
Aannames en/of uitsluitingen definiëren	Jaarlijks	KAM-functionaris	EMP
CHECK	In de check-fase worden de uitgevoerde registratie gecontroleerd door de KAM ondersteuning		
	Frequentie	Uitvoering i.s.s.m administratie	Registratiedocument
Interne controle van verbruiken middels inkoop facturen, overzichten e.d.	(half) Jaarlijks	KAM-functionaris	Interne audit formulier
Interne audit	(half) Jaarlijks	KAM-functionaris	Interne audit formulier
CO ₂ -emissies factoren controleren	(half) Jaarlijks	KAM-functionaris	Interne audit formulier
Evaluëren inkoop gegevens	(half) Jaarlijks	KAM-functionaris	Interne audit formulier
Evaluëren uitgevoerde maatregelen	(half) Jaarlijks	KAM-functionaris	Interne audit formulier
Evaluëren CO ₂ -emissies	(half) Jaarlijks	KAM-functionaris	Interne audit formulier
Evalueer resultaten aan de doelstellingen	(half) Jaarlijks	KAM-functionaris	Interne audit formulier
Evalueer de interne en externe communicatie	(half) Jaarlijks	KAM-functionaris	Interne audit formulier
ACT	In de act-fase worden de plannen bijgestuurd en de kunnen maatregelen gewijzigd worden		
	Frequentie	Uitvoering i.s.s.m administratie	Registratiedocument
Maatregelen bijstellen	Jaarlijks	Directie / KAM-functionaris	EMP
Reductie doelstellingen wijzigingen	Jaarlijks	Directie / KAM-functionaris	EMP

10 Samenvatting

Sinds 2020 zijn we bezig om inzicht en grip te krijgen op onze CO₂-uitstoot. In dit hoofdstuk evalueren we de resultaten a.d.h.v. de geformuleerde doelstellingen.

Onze totale emissie in 2023 is ton 2979,57 CO₂.

Van deze emissie wordt er 5,23 ton CO₂ toegerekend aan de kantoren en 774,47 ton CO₂ toegerekend aan onze werken en projecten.

Reductiedoelstellingen

Scope 1: 3% minder CO₂ emissie per FTE in 2023 ten opzichte van 2020.

Scope 2: 100% minder CO₂ emissie per FTE in 2023 ten opzichte van 2020.

Keten : 2466,6 kg CO₂ besparen in 2023

Scope 1

Het doel is niet bereikt.

De toename is te verklaren door een toename in het gebruik van fossiele diesel en er zijn minder gewerkte uren.

Scope 2

Het doel is niet bereikt.

De toename is te verklaren doordat er buiten Van Leeuwen wordt bijgeladen. Onduidelijk of dat grijze of groene elektriciteit is. Er is daarom gekozen voor grijs.

Keten

Het doel is bereikt. Door de aanleg van 150m natuurlijke oever is de besparing van 2466,6 kg CO₂ bereikt.

Nieuwe reductiedoelstellingen

Scope 1: 15% CO₂ reductie per gewerkt uur in 2030 t.o.v. het referentiejaar 2020

Scope 2: zero emissies per gewerkt uur in 2030 t.o.v. het referentiejaar 2020

Keten : 5% van de totale inkoop van verhardingsmaterialen (beton) zijn hergebruikte materialen in 2030 t.o.v. het

referentiejaar 2023